

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นต่อสภาพแวดล้อมของชุมชนจากการอาศัยของนกแอ่นกินรังในชุมชน แนวคิดในการจัดการเพื่อป้องกันและควบคุมสภาพแวดล้อมของชุมชน และมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยชี้ให้เห็นว่าการที่มีนกแอ่นกินรังอาศัยอยู่ในชุมชนร่วมกับผู้คน มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนที่อาศัยในชุมชนนั้น เพื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์และนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนทางเพื่อใช้ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อมชุมชนจากการอาศัยของนกแอ่นกินรัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวทางปฏิบัติ (Guideline) ในสหพันธรัฐมาเลเซีย และนำมาปรับใช้ในปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมชุมชนจากการอาศัยของนกแอ่นกินรังในประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาพบว่า กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันที่นำมาปรับใช้กับปัญหาดังกล่าวไม่ว่าจะกฎหมายระดับพระราชบัญญัติหรือกฎหมายลำดับรองเช่น กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง หรือเทศบัญญัติต่างๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อควบคุมกิจการเฉพาะด้านแตกต่างกันออกไป ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในชุมชนจากการอาศัยของนกแอ่นกินรังเป็นการเฉพาะ จึงควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรฐานในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในชุมชนจากการอาศัยของนกแอ่นกินรังให้เป็นระบบไม่ว่าจะเป็นการป้องกัน การควบคุมและจัดการในการดำเนินกิจการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรถอดถอนนกแอ่นกินรังออกจากบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือกำหนดชนิดของนกแอ่นกินรังให้เป็นชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ เนื่องจากจำนวนของนกแอ่นกินรังที่ได้อพยพและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาอาศัยอยู่ในชุมชนซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน เพื่อให้มีการจัดการกิจการที่มีนกแอ่นกินรังอาศัยในอาคารสิ่งก่อสร้างที่ตั้งอยู่ในชุมชนให้มีประสิทธิภาพ

2. ควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรฐานในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในชุมชนจากการอาศัยของนกแอ่นกินรัง โดยการออกเป็นกฎหมายลำดับรองหรือมาตรฐานต่างๆตามกฎหมายที่นำมาปรับใช้ในปัจจุบันเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบกิจการ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการดังกล่าวได้ถือปฏิบัติตาม โดยให้อำนาจหน่วยงานส่วนท้องถิ่นของชุมชนออกข้อกำหนดท้องถิ่นในการควบคุมกิจการ การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือการกำหนดเขตพื้นที่ (Zoning), กำหนดหลักเกณฑ์ด้านอาคารสถานที่ สุขลักษณะอนามัยและเหตุรำคาญ

3. การทำแผนการดำเนินการ (Management plan) หรือแผนจัดการความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental risk management plan) ให้เป็นเงื่อนไขพิเศษในการประกอบการขออนุญาต

4. การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Instruments) ได้แก่ การกำหนดค่าธรรมเนียมการจัดการ (Administrative fees) ค่าธรรมเนียมการใช้ ค่าภาษีการปล่อยมลพิษ ค่าปรับ เป็นต้น

5. กำหนดให้มีการประเมินผลกระทบทางสุขภาพเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่จะให้มีการดังกล่าวภายในชุมชนเพียงใด หรือไม่

5. การสนับสนุนส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกของประชาชนที่อาศัยในชุมชนที่จะร่วมกันคุ้มครองสิ่งแวดล้อมชุมชนจากการอาศัยของนกแอ่นกินรัง

แต่ทั้งนี้ มาตรการทางกฎหมายในที่ผู้เขียนนำเสนอ นั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ใช้แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้ทั้งหมด แต่เป็นส่วนที่เสริมการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในชุมชนจากการอาศัยของนกแอ่นกินรังเท่านั้น ซึ่งการใช้วิธีการใดยังต้องขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของชุมชนนั้นว่า จะเหมาะสมที่จะใช้วิธีการใด ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ที่อาศัยในชุมชนนั้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีอย่างยั่งยืน